

Resultaten onderzoek naar lokstoffen voor Aziatische hoornaars

Aangepast concept

We onderzoeken welke lokstoffen Aziatische hoornaars (verder afgekort naar AH) aantrekken. We gebruiken 2 types lokstoffen tijdens verschillende periodes van het jaar. We weten dat AH 2 soorten stoffen verzamelen: suikers voor de volwassen exemplaren, eiwitten voor de larven.

In het begin van het jaar willen we vooral de koninginnen lokken in de vallen. Omdat zij in het begin enkel suikers nodig hebben, zullen we eerst verschillende suikerhoudende lokstoffen uitproberen. Dit zal het eerste deel van het onderzoek zijn en heeft meer dan 2 maanden geduurd. Daar de AH laat uit winterslaap zijn gekomen (eind april), liep het eerste deel van onderzoek vooral in de maanden april en mei. In deze studie gaat het dus enkel over het eerste deel van het onderzoek. Het onderzoek naar eiwitten zal pas starten in september.

Proefveldopstelling

Algemeen: de proefveldopstelling bestaat uit meerdere zaken. Allereerst hebben we een constructie van 2m op 0,5m bestaande uit 2 latten waartussen tuindraad gespannen is en een stuk plexiglas op gemonteerd is. Deze opstelling plaatsen we op 2 schragen, indien mogelijk op 1,5m hoogte. Aan de tuindraad kunnen vallen opgehangen worden, onder het plexiglas kunnen we open lokstof plaatsen in bijvoorbeeld een vogeldrinkschaal.

Daarnaast zijn er ook plantenstokken ter beschikking van 1,5m hoog waaraan we de vallen kunnen hangen en die we verspreid over een groter terrein kunnen opstellen. Dit om mogelijke invloeden van geuren van lokstoffen die te dicht bij elkaar hangen kunnen verminderen. Deze stokken staan op ongeveer 4 à 5 meter van elkaar. Afhankelijk van de grootte van het terrein meer of minder stokken.

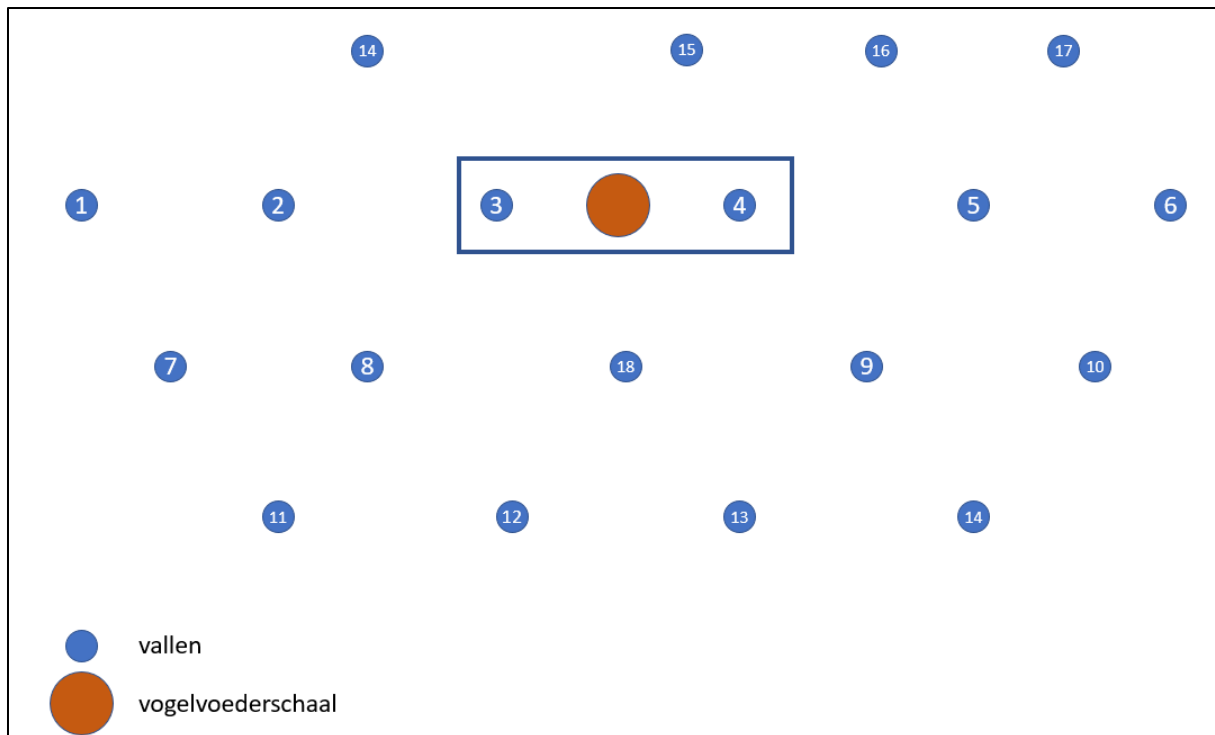
Er werden 2 proefvelden opgesteld. Het eerste proefveld stond in Heule (PVH) met coördinaten 50,843545 N, 3,239219 W.

Het tweede proefveld stond bij Honeybee Valley (HBV) met coördinaten 51,025396 N, 3,712539 W.

Foto's proefveld Heule:

Opstelling PVH:

De blauwe nummers geven de vallen van Veto-Pharma aan die ophingen aan een stok. De voederschaal werd voor de test met suikers niet gebruikt. Maar onder het plexiglas hing de zelfgemaakte val op. Op de onderste dwarsbalken van de schragen werden 2 houten latten gelegd, en daarop werden de vallen van Jabeprobe en de val van de Oeterbij geplaatst (deze val had ook 3D-geprinte ingangen zoals de zelfgemaakte val type Action).

Wegens overlast van mieren werd val 14 verplaatst van rechtsonder naar linksboven. Na enige tijd werden nog 3 vallen bijgeplaatst met nieuwe mengelingen die online terug te vinden waren (15, 16 en 17).

Materialen

Alle vallen werden aangepast zodat er geen insecten zouden verdrinken. Dit kon gebeuren door gebruik te maken van een spons, een wiekpot, wattenschijfjes op de bodem van de val of een constructie waarbij een val werd aangepast met een propolisgaas.

Niet alle producten worden getest. Op het PVH ging het over:

1. NARA blok vanille
2. NARA blok mango
3. Edialux waspatrack op spons
4. Honing (met tandenstokers zodat insecten zich daaraan konden vastklampen en niet in de honing terecht kwamen)
5. Trappit met propolisgaas
6. Action geuroolie mixed berries (aroma di rogito) op wattenschijfje
7. NARA blok chocolade
8. BSI wespenlokstof op spons
9. Action geuroolie honingdauw op wattenschijfje
10. Trappit in wiekpot

11. Action geurlolie aardbei op wattenschijfje
12. Wespenlokstof Veto-Pharma op spons
13. Fruit cup aardbei
14. Trappit op spons met ontsnappingsgaatjes in de val
15. Mengeling witte wijn, Marredsous bier en suiker, verhoudingen 1:1:1, op spons
16. Mengeling Picon orange, Marredsous bier, verhouding 1:1, op spons. Op 17 mei werd hieraan ook nog een scheut grenadine toegevoegd.
17. Mengeling water, suiker, gist, witte wijn. 2 liter water werd gemengd met 1 kg suiker en 30 gram bakkersgist (in poedervorm). Na 4 dagen werd een halve liter witte wijn toegevoegd. Dit mengsel werd daarna gebruikt in de val met spons.
18. Werd later toegevoegd na de eerste vangst in de Jabeprobeval. Hierin werd zegelwas gedaan.
 Ongeveer onder 3 werd de Jabeprobe val geplaatst, met in de onderste bak zegelwas, en in de bovenste bak een wiekpot met Trappit.
 Net onder het plexiglas werd de val type Action gehangen aan ijzerdraad, met daarin een aangepast potje van de Renmans. In het deksel werd een opening gesneden en daarin een stukje propolisgaas gekleefd.
 Ongeveer onder 4 werd de val van de Oeterbij geplaatst met daarin een wiekpot met Trappit.

Uitvoering van de proeven

Alle vallen hangen op een zelfde hoogte van ongeveer 1,5m. Dagelijks worden de vallen gecontroleerd op aanwezige insecten. De insecten worden op naam gebracht en genoteerd in een file in Excel met alle waarnemingen. De insecten worden daarna terug vrijgelaten. Indien er een Aziatische hoornaar koningin in een val zit, wordt deze meegenomen in collectie. Wanneer er later op het seizoen werksters in een val zitten, worden deze terug vrijgelaten. Eventueel kan er in de buurt van het proefveld een wiekpot geplaatst worden en worden deze werksters daarop vrijgelaten.

Resultaten

De tabel geeft de resultaten weer van de gevangen Aziatische hoornaars.

Datum	Type val	Type bescherming	Lokstof
20 april	Vespacatch van Veto-Pharma	spons	Trappit
21 april	Jabeprobe		Zegelwas + Trappit
21 april	Vespacatch	propolisrooster	Trappit
23 april	Vespacatch	wiekpot	Trappit
27 april	Zelfgemaakte val LIB Action	Wiekpot	Trappit
30 april	Vespacatch	spons	Trappit
5 mei	Jabeprobe		Zegelwas + Trappit
6 mei	Jabeprobe		Zegelwas + Trappit
6 mei	Jabeprobe		Zegelwas + Trappit
14 mei	Jabeprobe		Zegelwas + Trappit
18 mei	Vespacatch	spons	Picon + bier + grenadine
19 mei	Vespacatch	spons	Picon + bier + grenadine
22 mei	Vespacatch	spons	Trappit
24 mei	Oeterbij	wiekpot	Trappit
27 mei	Vespacatch	spons	Wijn + bier + suiker

27 mei	Vespacatch	spons	Trappit
28 mei	Vespacatch	tandenstokers	honing
30 mei	Vespacatch	spons	Picon + bier + grenadine
4 juni	Jabeprobe		Zegelwas + Trappit

In totaal werden 19 koninginnen gevangen. 11 daarvan kwamen terecht in een Vespacatch, 6 in de val van Jabeprobe en 2 in een zelfgemaakte val.

14 koninginnen werden gevangen in een val met Trappit. Waarschijnlijk is dit ook de reden waarom ze in de val van Jabeprobe terecht kwamen, want in de Vespacatch met enkel zegelwas kwam geen koningin terecht. 3 koninginnen werden aangetrokken door Picon met bier en grenadine, maar pas nadat er grenadine aan het mengsel werd toegevoegd. 1 koningin kwam in de val met honing terecht en 1 in het klassieke mengsel van wijn, bier en suiker.

Andere resultaten

Andere lokstoffen trokken vooral vliegen, dondervliegjes en muggen aan. Geen enkele van de synthetische geuren kon insecten aantrekken.

Gewone en Duitse wespen kwamen ook veelvuldig terecht in de vallen met Trappit, maar ook hommels werden aangetrokken door meerder producten zoals Trappit, BSI, wijn/bier/suiker.

Alle insecten werden telkens vrijgelaten. Enkel bij de dondervliegjes gebeurde het regelmatig dat deze toch dood werden aangetroffen.